

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 7

Sepiember 1974

10. årgang

Jesus åpenbarer sin herlighet

Av Øyvind Andersen

«Dette sitt første tegn gjorde Jesus i Kana i Galilea og åpenbarte sin herlighet, og hans disipler trodde på ham.» Joh. 2, 11.

Jesus var bedt i et bryllup sammen med sine disipler. Jesu mor var også der. Det er for såvidt en vel kjent historie. De slapp opp for vin i det bryllupet, og der gjorde Jesus sitt første under, han gjorde vann til vin. Det er om dette det står at Jesus gjorde sitt første tegn og åpenbarte sin herlighet.

Dette under kalles altså et tegn, og det er Jesu herlighet vi møter gjennom det. Og vi kan spørre, hva er det egentlig et tegn på? Det er ingen tilfeldighet at Jesus gjorde sitt første under nettopp i et nystiftet hjem. Det er en anskuelsesundervisning at nettopp Jesus vil inn i våre hjem, inn i vårt daglige liv, og der vil han gjøre det umulige mulig. Det er dette underet i Kana i Galilea er et tegn på.

Har du sett det, har du regnet med at Jesus er slik? Han vil være med oss i vårt daglige liv, og nettopp i våre hjem. Det er så mange ting som vil gå skjevt i et hjem, ikke minst forholdet mellom selve ektefellene kan bli så skjevt og bli så galt. Det kan oppstå situasjoner som er håpløse, uløselige vanskeligheter, ser det ut til mange ganger. Her er det Jesus vil komme inn til oss, og her er det Jesus vil gjøre det som for oss mennesker er umulig. Og dette skal vi regne med. Det

er nettopp det umulige Jesus gjør i våre hjem, når han bare får lov å slippe til. Er Jesus i ditt hjem? Det vil jeg spørre deg om. Tror du på Jesus som din frelses? Det er ikke alle som får nytte av det Jesus gjør. Det var mange som så det under han gjorde i Kana, men det står at det var hans disipler som trodde på ham.

Mange tror at når man ser tegn og under, så skaper det tro hos mange mennesker. Det skaper tro hos dem som på forhånd tror på Jesus, ikke hos noen andre. Jesus har sagt en gang at det hjelper ikke om de døde står opp og begynner å tale. Det er ingen som tror om de døde står opp, hvis de ikke tror Moses og profetene. Bare de som tror Guds ord, tror på undrene, bare de som regner med Jesus, får nytte av de tegn Jesus gjør.

Derfor vil jeg få si til deg som hører på: Først og fremst trenger du Jesus som din frelses, du trenger soning for dine synder, og det har Jesus fullført for deg. Det du først og fremst trenger er å ta imot det Guds ord forkynner at Gud har skjenket og gitt deg i denne frelse. Og her er ikke satt noe annet vilkår enn at du skal høre det og ta til deg, så er det ditt for Jesu skyld. Hvem du enn er, og hva din situasjon enn er, som hører på meg nå, syndernes forlatelse og evig liv får du hos Jesus for intet, så sant du hører dette ord og stoler på det.

Men da kommer Jesus deg til hjelp på så mange andre måter også i ditt liv. Det er ikke noe som er for stort eller for lite hos Jesus, det er ikke noe som er for høyt eller for lavt, Jesus er hinsides alle slike ting. Og det er heller ikke noe som er for verdslig, for den saks skyld. Det er mange som mener at Jesus hjelper oss i åndelige ting, men i daglige ting, i økonomiske ting, når det gjelder helse, når det gjelder helt konkrete ting i vårt hverdagsliv, kan vi regne med Jesus da? Da har jeg lyst å spørre deg, var det ikke nokså konkret at de slapp opp for vin i et bryllup? Mange synes at det var lite åndelig å gjøre vann til vin, kunne de ikke best ha klart seg uten den vinen, ville mange i Norge si dag. Men Jesus sa ikke det. Jesus hjalp dem, og han hjalp dem stort. Den vinen Jesus skaffet dem, den var meget bedre enn den de hadde servert tidligere i bryllupet, slik at kjøgemesteren som ikke visste hvor vinen kom fra bebreidet brudgommen at han ikke hadde servert denne vinen først. For det var skikk og bruk at de pleide servere den beste vinen først, og så senere den dårlige. Men Jesus gjør motsatt, han gjemmer den gode vinen til slutt. Og det er også symbolsk. Vi som tror på Jesus, vi får hjelp av ham i mange ting, ja, jeg tør si i alle ting. Stundom hjelper han oss ved et under, også i dag, men det er ikke alltid han gjør det. Selv om det ikke alltid skjer under, kan jeg i alle fall si deg en ting: Jesus gjør det umulige mulig i våre hjem og i våre ekteskap. Det er sikkert, det er like sikkert som det ord vi har lest, og det er det det er tegn på, som vi sa til å begynne med.

Men Jesus gjør det beste til slutt. For når vi er ferdig her i verden, vi som tror på Jesus, da står det beste til bake for oss i det fullkomne Guds rike, som vi får lov å gå inn i for Jesu skyld. Og det største under som hender med oss som tror på Jesus, er det at vi skal få nå frelst hjem til det mål som Gud har satt for oss i himmelen. Vi kommer

til å nå det mål like stikkert som vi tror på Jesus. Og alt vi trenger til på veien her, det vil Jesus sørge for. Han har vist det på så mange måter under sitt liv her på jorden, også det vil han vise oss gjennem det ord vi har lest i dag.

Han åpenbarte sin herlighet, står det. Han åpenbarer hvem han er. Dette menneske som er buden i bryllup, han er Guds Sønn, han er herrenes herre, kongenes konge, han er kommet for å leve sitt liv bland oss som en av oss, han som er Gud går inn i våre vanskeligheter og tar dem på seg, og nettopp i vårt daglige liv der vi står fast åpenbarer han sin hersighet.

Er ikke dette noe for deg? Hør det nå, ta imot det, og gjør du som det står om Jesu desipler: Tro på Ham! Regn med Jesus og fortrøst deg på hans ord! Den som tror på ham skal ikke bli til skamme. Amen.

Fra den Lutherske timen, avskrive etter lydband med løyve av Andersen og Norea.

Josefs ermekjole

Av Odd Dyrøy

Josef og hans liv og gjerning er så fint eit fyrebilete på Jesus, han som skulle koma til frieselser for slekta. Då Josef hadde signa i lidning, nød og freistung og blitt Herre i Egypten, står det at Josef gav brørne sine kvar sin høgtidsbunad, men Benjamin gav han tre hundre sylvsekkel og fem høgtidsbunader. (1. Moseb. 45, 22).

Her kjem det inn det Josef hadde sagt med brørne sine tidlegare: Til livbergjing for dykk har Gud sendt meg her ned fyre dykk. Nå var matbua full, og reine og nye klær var ordna med av bror deira. Her kan me tenkja på det Jesus fortel i Matt. 15, om han som

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir halde opp med friviljuge gåver

Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro : 42887, Stord

Utgjevarposstad : 5400 Stord

Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon :
Formann: Olav A. Dahl,

boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054)10 482

Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 66213

Bankgiro : Vikøy Sparebank
Norheimsund 3530.07.09492

og det av han som dei hadde synda så grovt imot.

Du som les dette, har dette underet hendt i ditt liv? Veit du om ei tid då du møtte Jesus, og han fekk gi deg ny kledning? Har evangeliet om Jesus nått hjarta ditt, så du blei ført inn i eit nytt land og rike, og Jesus blei di einaste trøst og hjarta sin dyraste skatt? Har du fått sagt han kven du er og kva du har gjort, og har han fått openbera for deg kven han er — at han er din bror og redningsmann? Då står det skrive: Om nokon er i Kristus, så er han ein ny skapning, det gamle har forgjenge og alt har vorte nytt. Men alt dette er av Gud, som forlikte oss med seg sjølv ved Kristus. Han har lagt forliksordet ned i oss. Her kjem kjolen eller drakta: Så me skulle verta rettferdige for Gud i Han. (2. oKr. 5, 17-fg.)

Har ikkje dette vorte deg til del, då er du ennå i det framande landet, og Jesus står der og speidar og ventar på deg.

Det er mykje som er så likt med den bortkomne sonen og Josef sine brør. Hungeren dreiv dei den rette vegen, der dei fann redning og frelsa. Synda hadde øydelagt livet for dei, skitna dei til og rive sund klærne dei ra. Berre eit ord sto skrive over alt: Fortapt! Men dei møtte også alle ein som hadde både mat og ny kledning. Ja, «en drakt så yndig og prud, som skjuler syndene for Gud.»

Som Gud såg Adam og Eva reine og heilage i skinnkjolane han kledde dei i, på same måte såg nok Josef brørne sine i den klednaden han gav dei. Til oss lyder det i Skrifta: Så mykje meir skal me då nå som me er rettferdigjorde ved Hans blod, ved Han verta frelste frå vreiden. (Rom. 5, 9).

Skal tru om dei ikkje tok denne kledningen fram og viste den til Jakob, saman med vognene Josef sende sin far? Desse vognene er til deg far, og sjá desse kledningane me har fått! Midt i sorga over å ha lurt sin far, stråla augo av glede. Nå våga dei igjen å sjá far i augo, for alt var ordna. — Sjá kva

sette alt overstyr og øydela både livet og klærne sine. Det blei uår og hunger i landet der han budde, så han leid naud. Han kom til erkjenning av si stoda, og oppsøkte han som kunne frelsa, han som sto der og speida og venta med nye klær og alt det han trond om. Kor mange er ikkje dei som ikkje vil erkjenna si stoda og som ikkje oppsøkjer Jesus, dei set livet til utan håp og utan Gud.

Den bortkomne sonen derimot, blei vekt og kom til seg sjølv mens han endå var langt borte. Nå såg han synda si og livet han levde i eit nytt lys, maten han fylte buken med kunne ikkje metta, ingen gav han noko, så han leid naud og heldt på å setja livet til. Då sa han med seg sjølv at eg vil stå opp og gå heim. Langt borte var det ein som såg han, sprang han i møte og kyste han. Å, for ein dag — han gløymde den aldri. Han fekk nye kjole, nye sko, ny mat og nytt hus, og nye vener.

Det same hende med Josef sine brør her. Den blodsulka kledningen blei teken av dei, og dei fekk reine og nye klær — festkledning,

me har fått !

Slik går det også i dag med kvar syndar som kjenner Faderen og som Sonen får openberra seg for. Eg og du, som har så vanskeleg for å tru det vår broder seier, skulle vi ikkje ennå ein gong ta fram festkledningen. Me kan lesa om den i Esa. 61. Der ropa Jesus ut fridom for fangar og utløysing for dei bundne. Han ropar ut eit nådeår frå Herren, for å trøysta alle som syrger. Han har kledd meg i frelseklæde, i rettferdskåpa har han sveipt meg, liksom brudgomen som pryder seg med prestehuva, og liksom bruri som tek på seg sin prydnad. Sjå på den, og takka han som gav deg den.

Det kosta Josef mykje nød og liding, før festkledningen og vognene var ferdige, men for ei gleda då han kunne seia at alt dette er til dykk mine brør. Tenk så på Jesus, kva han måtte lida og gå igjennom for våre synder, for all mi og di vantru og lygn og bedrag mot ein heilag og rettferdig far. Han møtte spott og sår og slag, han måtte lida jernnag-

lar gjennom hender og føter, kross og død, av han blei det kravt alt det me var skuldige. Han måtte gjennom Getsemanekampen, og det å bli forlaten av Gud i min og din stad. Han leid min og din rettferdige dom.

Men han ropa også : Det er fullført ! Vår frelsa, vår rrtferd, vårt forlik med Far var fullført. Kunne Josef gi alt sitt til sine syndefulle og vonde brør, kor mykje meir kan så ikkje det seiast om vår broder Jesus. Tenk alt hans er blitt vårt.

I denne kledningen kan me stå frimodige framfor Gud. Den er og så slitesterk at den held i ørkenvandringen og festsalen, der held i Davids kamp med Goliat og hans fall i synd, den heldt då Peter : Gå frå meg for eg er ein syndig mann, og då han låg og gret over synd og fall.

«Ja blodet som rann det har runnet for deg, og Gud den forlösning antager. Den gjelder for alle for deg som for meg, skjønt tusende synder oss plager. Dets verd er dog evig det samme.»

Døden — og deretter

Av Ole Brandal

«Der var en rik mann, og han kledder seg i purpur og kostelig linklæde og levde hver dag i herlighet og glede. Men der var en fattig mann ved navn Lazarus, som var kastet for hans port, full av sår, og hans attrå var å få mette seg med det som falt fra den rikes bord, men endog hundene kom og slukket hans sår. Men det skjedde at den fattige døde, og at han ble båret bort av engler i Abrahams skjød. Men også den rike døde og ble begravet. Og da han slo opp sine øyne i dødsriket, der han var i pine, da ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skjød. Da ropte han : Fader Abraham ! forbarm deg over meg og send Lazarus, forat han kan dyp-

pe det ytterste av sin finger i vann og svale min tunga ! for jeg pines forferdelig i denne lue. Men Abraham sa : Sønn ! kom i hu at du fikk ditt gode i din levetid, og Lazarus likeså det onde i men nu trøstes han her, og du pines. Og dessuten er det et stort svelg festet mellom oss og eder, forat de som vil herfra og over til eder, ikke skal kunne det, og forat heller ikke de på den andre sida skal fare derfra og over til oss. Da sa han : Så ber jeg deg, fader at du sender ham til min fars hus — for jeg har fem brødre — forat han kan vidne for dem, så at ikke også de skal komme til dette pinens sted. Men Abraham sier til ham : De har Moses og profet-

ene, la dem høre dem ! Men han sa : Nei, Fader Abraham ! men om noen fra de døde kommer til dem, da omvender de seg. Men han sa til ham : Hører de ikke Moses og profetene, da vil de heller ikke tro om noen står opp fra de døde.» (Luk. 16, 19—31).

Etter som åra går har jeg ikke kunnet unngå å legge merke til at den del av mennesker jeg kjenner som er døde, den har etter hvert blitt stor. Den øker år for år, og bare siden i fjor er mange av dem som står meg nær døde og reist inn i evigheten. «Døden kommer, snart til hytten, snart til kongens borg, hjertets dør forgjeves lukkes for den bitre sorg.»

Jeg vet ikke hvorledes dere har det, men jeg har av og til hatt lyst til, når jeg står attmed de døde og ser de brustne øyne og de stive trekk, å rope dem tilbake for å spørre hvorledes de har det nå. Men det har aldri lykkes, for de er og blir døde. Du har kontakt så lenge de lever og er bevisst men når døden er kommet er all kontakt brutt, og hvorledes de da har det vet vi ikke.

Da er det at Jesus kommer oss i møte her, for han er kjent både i døden og livet, i himmelen og helvede, han som har smakt døden for oss alle. Her i dette ordet forteller han oss hvorledes det er bak død og grav, slik at jeg og du som vandrer mot evigheten ikke skal være uvitende og uviss i denne sak.

Først forteller han om to menn som levde sammen her på jorden. Den ene var rik, hadde mye penger og mange venner, han hadde store selskaper. Og jeg tror at de menneskene som så ham tenkte som så: Det er merkelig med denne mannen, han må visselig være velsignet av Gud, for alt det han tar seg fore lykkes, det er som om pengene svell opp mellom hans hender, han har så gildt et hjem, og alt går så godt for ham. Så forteller Jesus om en annen mann. Han er syk og venneløs, det var bare hundene som kom for å slikke hans sår. Så fattig var han. Og jeg kan godt tenkte meg at folk som gikk forbi så

på denne mannen som låg der i porten, de tenkte med seg at du får det som fortent, for du har sikkert levt et dårligt liv og får det etter som du har stelt deg i livet, og er under Guds brede og forbanning. Folk rynket på nasen og snudde seg bort fra ham og gikk sin vei. Men hundene kom, og slikket hans sår.

Ser du disse to her ?

Så forteller Jesus videre, at en dag døde den fattige stakkaren, kontakten ble brutt og livet her på jorden var forbi. Ingen her i tiden hadde kontakt med ham lenger, men Jesus forteller her hvorledes det gikk og sto til på den andre siden. Han sier at englene bar ham bort til Abrahams skjød, og der ble han trøstet. Dette er så godt for meg å vite, venner, når vi hjemme i vår stue må ta avskjed med våre kjære, Når øynene brister og vi vet at de lever i troen på Jesus, da har vi englebesøk i stua. Selv om vi ikke opplever noe overnaturlig, så sier Guds ord at englene er der og henter våre døde fra jammardalen og lidelsen, fra fattigdomen, til Abrahams skjød og saligheten hjemme hos Gud. Der skal de trøstes og ha det godt i all evighet. Det er godt å leve med Gud det er godt å være frelst, venner, godt her i tiden, men ennå bedre når døden kommer.

Den andre, han døde også, sier Jesus, og han ble begravet. Sikkert en vakker begravelse, med mange blomster og vakre taler. Vennene møtte nok opp og takket ham for alt det han hadde vært for dem. Det såg nok ut til å være bra alt sammen, men hvorledes har du det rike mann, du som får så mye ros?

Jesus forteller at han var i det ytterste mørke, han var kommet til pinens sted, der han led forferdelig i denne lue. Du min venn, som er her i kveld, der finnes et sted som heter fortapelsen, et pinens sted der ilden aldri slukkes og ormen aldri dør. Det har Jesus sagt med så tydelige ord at noen aldri behøver å være i tvil om den sak, og jeg ønsker at ingen av oss kommer dit.

Så forteller Jesus litt om hvorledes de har

det som kommer på dette sted. Det første Jesus viser oss er at de fortapte kommer seg selv i hu og spør : Finnes der ingen råd, finnes der ingen lindring, kan jeg ikke komme herfra, eller kan der ikke på en eller annen måte sendes lindring utenfra? Denne mannen stiller den minste fordring som tenkes kan, da han ber fader Abraham sende Lazarus for å dyppe det *ytterste av fingeren* i vann for å svale tunga i lidelsen. Han ber ikke om hele fingeren en gang, bare det ytterste av fingeren. Jesus svarer: Kom i hu at du fikk ditt gdoe i din levetid. Der er ingen lindring å få ingen forandring, alt var låst fast, ingen bønner og ingen tårer kunne forandre noe. Da er det forsent folk å rope på Gud. Å nei, å nei, om du er her i kveld som ikke er frelst! «Hvo vil du dertil lade tilgje, det gjelder jo din egen sjeletarv. Det er så ondt i helvede å ligge, når du kan tage himlens arv. Å, hvilken salig dag du fikk, om du begynte nu i dette øyeblikk!» Du er velkommen.

Det andre Jesus forteller om de fortapte, er at når der ikke finnes noen råd for dem selv lenger, da begynner de å tenke på sine brødre. Da begynte han å tenke på sine brødre der hjemme, som ikke var frelst, men på vei mot fortapelsen. Fader Abraham, du må sende Lazarus til mine fem brødre så han kan vidne for dem, slik at de ikke kommer til dette pinens sted! Ja, slik er det, de som er i evigheten hadde så lyst til å gi oss et ord og nå oss med et bud, at den som ikke er frelst må søke Herren. I fortapelsen tenker de på sine her på jorden som ikke er frelst, men forsent. Jeg tror mange som ligger i kisten, ville gjerne komme tilbake om de kunne, og tale til dem som står omkring kisten og si : Her er det en ting som gjelder, dere må søke Gud og bli frelst! Men der var ingen råd, de hadde Moses og profetene.

Slik er det venner, i evigheten. «Innenfor eller utenfor evigheten engang». Og dette er ikke mine ord, det er Jesu ord, han som aldri kunne lyve, han som alltid talte sant.

Det neste jeg bare vil få lov å peke på er dette spørsmål: Hvorledes har det seg at den rike mann gikk fortapt, mens den fattige blev frelst? Var det fordi den fattige var fattig og den rike var rik? Nei, — der er nok fattigfolk i helvede og der er nok rike i himmelen også — slike som var rike på jorden.

När den rike kom i fortapelsen så hadde det sin grunn i det Abraham sier : Kom i hu at du fikk ditt gode i din levetid. På landsmål står det ennå bedre : Kom ihu at du fekk det du ynskte deg i di levetid.

Den rike mannen hadde altså et hjerte som elsket penger, som elsket fornøyelser og sel-skap, vakre klær, som elsket disse nærværende ting. Han levde i det, og fikk sitt gode, det han ønsket seg, i sin levetid. Hjertet hans var festet til de jordiske ting, til penger, ære og gods, og det fikk han i rikt mål. Og det er slik, venner, at det finnes en del rike mennesker som får sitt gode, det de ønsker seg, i sin levetid. Det er slik med meg at jeg har lett for å misunne de rike, og jeg må ta meg i at det har jeg ingen rett og ingen grunn til.

Gud er så god at om han ikket kan få gi et menneske det gode i evigheten, da lar Gud dem få det godt her i tiden. De får lov til å ause inn verdens rikdom og leve et sorgfritt liv her i tiden. Han ser at de har et hjerte som er forherdet mot Guds evangelium, og i sin godhet lar han dem få det gode her i tiden.

Den rike mann hadde et slikt hjerte, og derfor gikk han fortapt.

Dertil så ser vi at denne mannen hadde et hjerte som ikke trodde Moses og profetene. Om du sender Moses og profetene hører de nok ikke på dem. Hvorfor? Jo han hadde ingen tro på Guds ord. Men om de kunne skje et under, at en fra døde stod opp, da hadde han tru for at de ville bli frelst.

Hvorfor kom Lazarus i himmelen? Da vil jeg sitere Carl Fr. Wisløf. Jeg hørte han sa at i disse tingene lå ofte hemmeligheten

skjult i det navn personene bar. Lazarus betyr Guds hjelp, sa han. Denne mannen har fått navnet Lazarus, for å være en illustrasjon på en som ikke kan hjelpe seg selv. Han levde i den ytterste nød og fattigdom, og det eneste han hadde var å sette sitt håp til Gud i himmelen. Tross sin sykdom og nød, så hadde han et hjerte som var festet innenfor forhenget hos Gud. Han hadde ikke noe annet enn Herren å støle på og sette sin lit til, og derfor ble han frelst.

Nå skal jeg ikke tale lenger i kveld. Men jeg vil få lov å spørre deg som er her: Hvor har du festet ditt hjerte?

Skal du få ditt hjerte festet i himmelen, da må du få et nytt hjerte, og det kan bare Gud gi deg. Et hjerte som priser Herren og lover hans navn, det kan Gud gi — og ingen annen. Hvorledes gjør han det?

«Da jeg var i sjelenød var den hele verden død, ingen kunne og ingen ville hjertets dype jammer stille». Da er det at Herren kommer med sin nåde, og gjørde oss levende idet at han tilgav oss alle våre synder. I vår elen-

dighet begynner vi å se hen til lammet som døde i vårt sted og bar bort all verdens synd.

Det blir med oss som med Asaf, at når jeg har deg i himmelen har jeg ikke lyst til noe på jorden. Det er et under når et menneske som etter naturen har et hjerte som er festet til de jordiske ting, får et hjerte som er festet til Jesus og himmelen. Det er så gildt her på sommerskolen, det er så gildt å være Guds barn, for her sitter vi om dagene og hører Guds ord, tørker på tårer og smiler om en annen. Vi ser liksom innom forhenget, der Jesus sitter ved Guds høyre hånd og fører vår sak, og vi kan ikke annet enn prise hans navn. Jeg sa til kona en kveld at jeg kan ikke forstå at folk klarer å høre mer. Nå, sa hun, det er først nå vi tar til å høre. Det er liksom matlysten vokser etter hvert som vi hører, så det har aldri vært så godt som nå. Og edt vil jeg håpe er slik.

Dere har Moses og profetene, og dertil Jesus og evangeliene og apostlene sine lære, hør dem!

Avskrevet fra lydband ved A.L.

Vanens makt

Av Ole Rolfsnes

Vi mennesker kan venne oss til både gode og onde vaner. Og en vane kan ha stor betydning for oss selv, og den kan påvirke andre mennesker.

I min barndom var det en vane at husfaren leste teksten hver søndag, og vi måtte da lære oss til å være rolige og andektige i over en time. Når dette bare var en vane, kunne det da ha noen betydning for huslyden? Til det vil jeg svare ja. Vi lærte respekt for Guds ord, og at i den tiden måtte det være ro. Det er to meget betydningsfulle ting, som jeg i dag ser som et stort gode.

Videre lærte vi å be bordbønn, be Gud

velsigne vårt måltid og takket Gud for den mat vi hadde fått. Det ser ut for å komme mer og mer bort i dag, enda i troende hjem. Om det bare var en vane, så var det i allefall en god vane, som ikke burde komme bort fra noe hjem. Da vi var små fikk vi sjeldent noe ekstra, men om det hendte av og til, ble vi så takknemlige at det var selvsagt å takke. Men i dag er her blitt en slik overflod at takknemligheten minker både hos små og store. Alle gode vaner kan føre til at det blir en indre trang og ikke lenger en vane.

Ser vi på de dårlige vaner en kan venne seg til, da fører de til et helt annet mål. For

eksempel den vanen å røyke, så fører jo den til helsekade og til å øde mange penger som kunne vært brukt til noe bedre. Og rusdrikksvanen, den fører jo mange i ulykke og fengsel, ut av arbeidslivet, og gjør mange hjem til et helvede. Slik kunne vi holde på å dra frem mange dårlige vaner og vise hva de fører med seg. Og ikke bare det at de er til skade for den enkelte, men onde vaner drar andre mennesker med seg og skaden blir mangedobbel.

Også for en sann kristen kan vanen ha en stor betydning. Det står at Jesus gikk av sedvane til synagogen (Luk. 4, 16), og det er godt for enhver kristen som har den vane. Men også for uomvendt ville det være godt om de lærte å gå og høre Guds ord, selv om det ble en vane, for denne vane kan føre til at du får øye på din sanne stilling og får tro deg frelst ved å høre Guds ord. Du blir ikke frelst ved å gjøre, men ved å høre Guds ord — eller ved å lese det.

Jeg tror knapt at vi var bedre da vi var unge, enn de unge som lever idag, men der var en stor forskjell. Som jeg begynte med, var vi vant fra hjemmet til å høre Guds ord, og vi ble tatt med til kirke og på møter så vi ble vant med å høre Guds ord. Selv om vi etterpå gikk på dans, og det å høre Guds ord bare var en vane, så tror jeg det var en god vane som ble oss til nytte i sin tid.

I vår tid har dette forandret seg mye. Mange unge skyr det å gå på møter og høre Guds ord, kanskje ikke fordi de mangler lyst, men mere av at de andre ikke går. Det å være lik de andre har nemlig en stor makt over menneskene i vår tid. Og mye av skylden kommer vel også av at de aldri hører Guds ord i sitt hjem.

Tenk om vi ble oppmerksom på de gode vaner og praktiserte dem. De har en merkelig makt til å holde onde vaner borte. Ingen kan venne seg til å bli et Guds barn, *det må vi fødes til*. Men når et menneske blir et Guds barn, og har vært vant til mange dårlige va-

ner, vil han få en stor kamp mot de dårlige vaner som må avlegges. Og vanens makt er ikke så lett å få bukt med eller vinne over. Det er mye lettere for deg som fra ungdommen er blitt oppdradt og vant med gode vaner. Da vil det vise seg hvor stor betydning gode vaner har.

Der skrives så mye om at de unge må lære dans på skolen. Det vil jeg kalle en meget dårlig vane, som ikke har noen plass i et sant åndsliv. Når du hører sang med takt i begynner det å leve i deg og blir deg til stor plage. Den som ikke har lært det, han slipper i alle fall den fristelsen. Denne, og andre dårlige vaner, har nok mange ganger ført til fristelse og fall for mange som hadde begynt på himmelveien, så de kom bort fra Gud.

Av nåde er vi frelst

Jeg har lyst til å sende dere alle en hilsen, kjente og ukjente venner, med noen ord som er gode for meg.

For jeg overgav eder blant de første ting som jeg selv mottok, at Kristus døde for våre synder etter skriftene, og at han blev begravet, og at han oppstod på den tredje dag etter skriftene. (1. oKrint. 15, 3—5). Hadde ikke Jesus gjort dette, og hadde ikke Paulus overgitt dette budskap til oss, da var der ikke noe håp for noen av oss. Videre så står det så godt i Hebreerbrevet at Jesus måtte i alle ting bli sine brødre lik, forat han kunne bli en miskunnelig og trofast yppersteprest for Gud i å gjøre soning for folkets synder. Hebr. 2, 17

Dere har vel hørt dem som sier at for meg nyttet det ikke. Og det skal være visst, vender jeg blikket innover på meg selv og regner med meg og det jeg makter, da er der nok ikke noe håp for meg. Da er det velsignet godt å møte budskapet om Jesus, som døde for mine synder og oppstod til min rettferdighet.

Andre tider hører du sagt, eller tanken kommer til deg, at det nytter ikke å lese Guds ord for meg. Slike tanker og utsagn kommer fra Satan, som ikke unner noen av oss å leve i troen på Jesus. Guds ord sier noe ganske annet: Legg vinn på opplesningen av Skriftene, på foramaningen, på læren, inntil jeg kommer. (Timot. 4, 13.) Tenk på dette, lev i dette, forat din fremgang kan bli åpenbar for alle! Gi akt på deg selv og på læren, hold ved med det, for når du det gjør, da skal du frelse både deg selv og dem som hører deg, fortsetter han i vers 15 og 16.

Det er et billede som av og til står for meg. Satan ligner en blekksprut som strekker ut sine lange og mange fangarmer for å suge oss til seg. Og får han tak, senker han seg ned med sitt bytte som blekkspruten, of syrøyer ut gift. Han vil ikke at noen skal se det, og at hans verk skal åpenbares. Hans angrep er listig, og armene er av mange slag. Noen frister han til synd, andre til å oppgi omgangen med Guds ord, til religiøsitet eller til nidkjærhet i Guds rikes arbeid, til aktivitet så de glemmer det ene nødvendige: Plassen ved Jesu føtter for å lytte på hans ord. Det er den gode del, som ingen skal ta fra oss, sier Jesus. Han sier også: Kom til meg og hør, så skal din sjel leve.

Men det er ikke det samme hva vi hører. Ikke alt det vi hører forkjent i dag er mat for sjelen. Det nytter ikke med å streve og stelle til mye for Jesus, det fører bare til sut og uro med de mange ting, så vi ikke får tid eller sans for noe annet. Det sa Jesus til Marta, og det same gjelder oss idag. Ånden må få åpenbare Jesus for våre hjerter gjennem det som forkynnes, så vi fødes inn i Guds rike. Jesus sier at jeg er veien, sannheten og livet, ingen kommer til Faderen uten gjennom meg. Paulus vidner så godt i Efes. 1, 7: Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, han som har velsignet oss med all åndelig velsignelse i himmelen i Kristus — i hvem vi har forløsningen ved hans blod, syn-

dernes forlatelse, etter hans nådes rikdom. (Efes. 1, 3 og 7).

Det er godt å få se at vår frelse har vi i Jesus, for da er der også håp for meg, og for alle som den Hellige Ånd åpenbarer det for.

Der står et ord i Galat. 2, 20 som jeg er særlig glad i: Jeg er korsfestet med Kristus, jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg, og det liv jeg nu lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsket meg og gav seg selv for meg.

Det er så godt at jeg skal slippe å regne med meg selv, for jeg er død i og ved Jesu død for meg. Nå skal jeg få lov å regne med Jesus, som elsket meg og gav seg selv i døden for meg, jeg skal få leve mitt liv i troen på ham. Jesus har ordnet alt for meg, og sitter nå i himmelen ved Guds høyre hånd og taler min sak. Det er nok for meg, og for alle dere som lever i troen på ham: Slik står det i Guds eget ord, og lever vi i troen på Jesus og Ordet, da lever han selv i oss, leste vi ovenfor.

Til sist har jeg lyst til å hilse dere som forkynner Guds ord, og alle dere andre som vidner om Jesus: Hvor fagre deres føtter er som forkynner fred, som bærer godt bud. (Rom. 10, 15).

Med hilsen
Gunvald Fosen.

Årsmelding 1974

(Av Norsk Luthersk Lekmannsmisjons utsending i MALAYSIA.)

«Blodet av Kristus, som ved ei evig ånd bar seg sjølv fram som eit ulastande offer for Gud, reinsa dykkar samvet frå døde gjerninger til å tena den levande Gud.» Hebr. 9, 14.

Aret 1973 (1.7) til 1974 (30.6) blei i

MALAYSIA prega av heimreise for dykkar utsending, Andreas A. Bø. Alt i midten av juni måned 1973 gjekk eg til reisebyrå K. L. (hovedstaden Kuala Lumpur) for å få opplysning om reise heim, og skrev meg opp på ventelista for lastebåt til USA først. Sidan innbetaling for mi Social Security (pensjonsstrygd) vart forsømt i desse 7 åra, var det klokast å fara dit (Amerika) for å få den ordna før eg kom heim til Norge. Og då eldste sonen vår, Asbjørn Bø med familie budde i Douglas-Juneau, Alaska, så gjekk ferda mi dit denne gongen. Ein mykje vakker stad. Og det var best for meg som no var van med tropvarme, å ta turen dit sommartid. Dit kom eg då den 21. mai. Fyrst den 3. juni vart det klart for meg at Social Security var sikra, og flybillett til Norge vart straks reservert. Kom heim til Randaberg via Oslo den 16. juli. Heimreisa blei såleis ikkje så mykje ei sjøreise, som først tenkt. Det var berre frå Singapore til Hongkong det gjekk med båt, elles vart det fly. Eg fekk framifrå godt ver, så reisa blei ei festreise. (Sjå elles Salme 121, som eg fekk til reisekost.)

Det blei då eit noko avkorta arbeidsår for misjonen. I juni måned og vel så det hadde eg interessant arbeid hjå Asbjørn, og trong såleis inga løn av NLL.

I dette siste året, som eg vel kan kalla avskjedsåret, la eg vekt på at dei som var venleg innstilla fekk mest besøk: Om mulig nokre kunne bli overtydd om sannniga. Med andre ord: Eg sådde der åkranne var pløygde og tilhorva. Det galdt serleg Budu Estate II. Familien Yang, Marys heim, høyrd godt etter. (Mary Yang er nemnt før i L. & E.) Ho reiste forresten sjølv til Kuantan, provinshovedstaden, og fekk seg ein post der. Slik blir sæden spreiddt.

I Budu Est. I. la eg vekt på repitisjon, slik at barna lærde nokre songar utanat. Vonar su-me lærde dei for resten av livet deira!

Slik blei det stort sett med Jerkoh også. Dei har fått sitt sundagsmøte når det let seg

gjera, slik rekneskapen viser.

Dei to «studentane» Djang Dao-sheng og Ho Süen-djø, var med meg og såg dei stader der eg hadde stade og sådd Guds ord. Det var i deire nyttårs (kinesisk) ferie. Dei har sine jobbar no: Djang i Singapore og Ho i K.L., men når Gud kallar dei så er det lettare for dei å ta opp arbeidet i Kuala Lipis distriktet. Dei er båe to oppvaksne i K. Lipis.

Dei fekk også overgitt kvar sitt lydband (Auto-Tape-Recorder) og har også fått kopier av dei fleste 70 sangar som misj. Peder Tønnessen så villig song inn og sende til meg. Dei likar sjølv å syngja, og kan då læra ifra seg til andre. Og det kan dei gjera alt no der dei har sitt arbeid. At dei kristne kinesarar i Aust-Asia såleis litt etter kvart får smak på vår skandinaviske sang-skatt, er serlig nyttig til signing i Guds rike. Studentane kan alt ein del engelsk-amerikanske songar, men det er gjennom vår misjon at dei får høyr-a og læra gode norske songar oversett til kinesisk. Dei har då også fått minst eit eksemplar av «Dzan-mei-shø» («Samset's songbok»), den me brukte på gamle kina-feltet. Songane vil gjera sitt til å binda dei me har vunne saman i sams heilag tru.

Likeeins har dei fått overgitt litt kristen litteratur eg kunne gi dei. Såleis fleire bøker av Hallesby, av dr. theol F. Pieper og av andre, også det vesle heftet eg gav ut om det sentrale i den sunne lære og lys over vranglære. Ja, dei var eigentlig sjølv med og oversette dette, serlig då Dao-sheng. Dei skylla båe to engelsk og kinesisk. Og det kinesiske heftet mitt er no vorte kjendt også på Taiwan i det at «Weekly Trumpet» har teke det inn som fyljetong.

Slik har då Gud lete det lukkast at det som var overgitt meg, det blei også overgitt til andre. For det takkar eg min herre og Frelsar som utvalde det som er lågt i verda og vanværd, det som ingenting er; og det er då Han som tilkjem all æra for det!

Eg må nok medgi at det er lite eg har fått

gjort ute i Malaysia. Men eg trur og veit at Gud var med i det, og då vil det bli, ja er stort.

Om eg sjølv nokon gong får koma ut att og då sjå at arbeidet har vokse, auka og bore frukt, det får bli som Gud vil. Etter den lov som gjeld i landet for misjonærar, så kan eg ikkje stå der lenger enn til september 1976. Det blir nemlig då 10 år sidan eg kom dit fyrste gongen, og etter ti år, så er det ut med

misjonären.

Eg trur det er fleire enn me anar som har bedt og ber for misjonsarbeidet i Malaysia. Og det er då «Kristi blod som reinsar oss» også til slik ei tenesta! Haustens Herre vil sjå til sitt eige verk!

Med hjartans helsing og takk
Dykkar utsending

Andr. A. Bø

Lovens streghet og evangeliets trøst

Som vi vokter oss for selve djevelen, må vi vokte oss for den bedrageriske utlegging av Skriften at vi selv skal kunne oppfylle den. På samme vis må vi være på vakt overfor den tanke at vi ikke kan dø salig før vi har gjort det, som om vi derved ved egen kraft er blitt ren og fullkommen. For i den tanken ligger en skjult Antikrist som vil gjøre Kristi blod unødvendig, som vil innbille oss at Kristi blod ikke gjør noen nytte, kanskje bare hjelper til med helliggjørelsen, men ikke er et middel til soning av syndene; en snikmorder som bringer sjelene i ulykke enten ved at den gir en falsk trøst til vår egen rettferdighet eller fører oss opp i en pinefull treldomsånd. Nei, jo hetere det er ved Sinai, jo strengere kravene er fra Guds lov, desto bedre. Da får sjelene lettere trøst, den trøst som holder. For da mister en fortære den falske trøst, håp om rettferdighet ved loven, og de tvinges til å søke en annen, Jesus, og så blir de salige der.

Mange som ikke forstår seg på dette, sier: Når man dømmer så strengt, blir mennesket snart motløst og kan hverken trøste seg til eller elske Gud. Til det svarer vi: Skal vi av den grunn oppheve eller gjøre mildere det som Gud har talt? Hvem er du som våger å forfalske og forandre Guds bud? Det er ikke først og fremst trøst og kjærlighet til Gud syn-

deren trenger, men et sønderknust hjerte. All den trøst en tar av lovens rettferdighet, er forbannet. Det er falsk trøst. Det er denne trøst som narrer sjelene til treldom, egenrettferdighet og hykleri, og er veien til helvete. Det er denne trøst loven skal ta bort. Legg merke til at det gis ikke noe bedre middel til å hjelpe sjelene enn å holde fram loven så stren som den er. For jo før de fratas all trøst til egenrettferdighet ved loven, desto snarere tar de imot Kristi trøst i evangeliet.

Når Johannes sier: «Hjem lærte eder å fly fra den kommende vrede? Øksen ligger allerede ved roten av trærne. Derfor blir hvert tre som ikke bærer god frukt, hogd ned og kastet på ilden», da fornedret han hjertets fjell og hauger. Så sa han: «Se det Guds lam som bærer verdens synd». Da gjorde han dalene jevne, og på denne måten beredte han Herren vei (Matt. 3; Luk. 9; Joh. 1).

Vi har altså nå funnet at lovens første og egentlige virkning er å føre synderen til ydmykhet og syndserkjennelse. Så spør man: Hvordan bør denne følelse av synd være for å være rett? Svar: Det er ikke nok bare å kjenne de synder en har gjort, altså de utvortes synder. For da kan du jo trøste deg med din gode vilje og at det skal bli bedre senere, men følelsen av synd skal være dyp og grun-

hvordan skulle dette gå til? DDU behøver jo ikke føle det vonde som du ikke har, men bare det vonde som du selv har. Men nå synes du til og med at du ikke har noen følelse av dine synder, men at du bare har selve synden. Du bare ser den, men føler den ikke. Men det var jo denn følelcesløshet du skulle føle?

Og var det ikke all trøst i deg selv du skulle miste, så du kunne drives til Kristus, og han alene kunne bli din trøst. Men nå er det ikke så lett å fly til ham. Nå er det ikke så lett å tro på ham. Ja, nå beror det jo på om du får nåde, og uten den er det fortapt med alt det du har erfart.

Nå står han så mild og kaller: «Kom til meg, alle I som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi eder hvile.» Dersom du nå bare lukker fornuftens øyne og kaster deg i hans favn slik som du er, så er du frelst som en brann av ilden, renset i hans blod, rettferdig, salig og glad. Nå forstår du ordet: «Kristus er lovens ende til rettferdighet for hver den som tror» (Rom., 10, 4).

Vi har nå sett at loven er god, dersom noen bruker den på lovlig vis, og vi har vist både den riktige og uriktige bruk av den ved menneskets omvendelse.

Men loven har også en gjerning i den *daglige omvendelse*. Den skal vise det gjenfødte, rettferdigjorte og benådede menneske hvordan det i alle ting bør innrette seg. Og når kjødet blir lettsindig, straffer den og tukter den det til å søke Kristus daglig.

Nå står bare tilbake å peke på en farlig villfarelse, nemlig den at man ikke har noe syn for lovens nytte hverken ved omvendelse eller den daglige fornyelse. De sier at loven aldri virker på deres hjerte, men det gjør bare evangeliet. For en villfarelse! Hva skulle nåden virke om vi ikke kjenner synden? Det som straffer synden, er jo loven, også om den taler gjennom Jesu sår.

Etter Rosenius: Veiledning til fred.

dig. Du må kjenne roten og dybden av synds fordervelsen. Og det er hjertets kjødelige sikkerhet, hykleri, følelsesløshet, hardhet og forakt for Gud. Og derfor er du altså en ulykkelig og fortapt synder. Så lenge du ikke kjenner denne pøl av elendighet i bunnen av ditt hjerte, vil alltid dette at «jeg kan» og «jeg vil» føre deg på avveier.

Men en får sjeldent en grundig synderkjennelse når en første gang blir vakt. Man blir forskrekket, men ikke oppgitt. For man meiner jo: Jeg vet en utvei: Jeg vil omvende meg. Da begynner man arbeidet under loven med å omvende seg og å avlegge synden.

Og så lenge du bare strever med disse utvortes ting og din omvendelse lykkes, har du håp og blir i din egenrettferdighet. Men begynner du å se på din indre helliggjørelse, at Gud krever *hjertet*, og du vil ha det renset, blir du snart oppgitt. For vil du elske Gud over alt, føler du deg kald og ugudelig. Når du vil be og kjempe alvorlig mot synden, legger du deg lettsindig i syndens fang og kan ikke engang angre den eller gråte over den.

Da blir du forferdet og sier: Jeg er fortapt, jeg er forherdet, jeg er en hykler. For jeg kjemper ikke alvorlig mot synden, og heller ikke anger jeg den. Og nettopp dette var det loven skulle virke. Hva er det du kjenner nå? Er det ikke hjertets kjødelige sikkerhet hykleri, hardhet og forakt for Gud? Men vi har sagt det før at det var lovens virkning at du nettopp skulle kjenne dette. Men nå kan du ikke trøstes, for det er jo forferdelig at du skal være så hard, sikker, hyklerisk osv. Men vil du ikke ha denne erkjennelse?

Jo, men du vil bare ha *erkjennelsen* av fordervelsen, men ikke selve fordervelsen. Men